

Smart att veta om

pengar

Kerstin Lindblad
Misse N Josefsson

Innehåll

	sid
Inledning	5
1. Var får man pengar från?	6
2. Vad behöver man pengar till?	10
3. Vad kan man göra med pengar som blir över?	12
4. Vad kan man göra om pengarna inte räcker till?	16
5. Dina inkomster och utgifter. Gör en budget.	21
6. Betala utan kontanter	24
7. Smarta spartips!	30
Ordförklaringar	31

Lista på utgifter

Här är en lista på utgifter som de flesta vuxna har.

Mat

Kläder

Hygien/hårvård

Bostad

Tvätt/städ/hushållspapper

Telefon, internet, tidningar

Fritid/nöjen

Möbler/husgeråd

Försäkringar

El

Kommunikation/bil/buss/tåg etc

Kostnader för bil

- **Lån måste betalas tillbaka**

Pengar man lånar
måste man betala tillbaka.
Oftast gör man upp en tidsplan
för när man ska ha betalat tillbaka
beloppet man lånat.
Vanligast är att man
betalar mindre belopp
många gånger tills lånet är betalt.

Det kallas att amortera
när man betalar tillbaka ett lån.

- **Dyra lån på dåliga villkor**

Det finns andra företag än banker
som lånar ut pengar.
De här företagen
är det lätt att låna pengar av.
Men de tar mycket mer betalt än bankerna.
Så se upp med sms-lån och liknande.
Låneräntan på de här lånen
kan till exempel vara 100%!

**Lån måste
alltid
betalas
tillbaka**

- **Kolla lånevillkoren**

Man bör kolla noga vilka villkor som gäller när man lånar.

Kolla villkor för lån noga!

- **Handla på avbetalning**

När man inte kan betala hela varans pris direkt kan man välja att avbetala. Då betalar man ett belopp per månad tills hela köpesumman är betald.

Det är oftast dyrare att betala en vara på avbetalning. Kolla villkoren noga!

Det är oftast dyrare att handla på avbetalning

Skriv därefter upp summan
av månadens inkomster
och dra ifrån summan
av månadens utgifter.
Vad blir resultatet?

Får du pengar över?
Eller räcker pengarna inte till?

Bli det plus kan du fundera över
att spara de pengar som blir över.

Bli det minus får du se
om du kan ta bort
några av de utgifter du har
så att du inte får skulder.

Min budget		Minad _____
Inkomster		Utgifter
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____
Summa		Summa

Summa inkomster	
Summa utgifter	-
Total	_____